

Sygn. akt III AUa 1249/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajączkowski

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

del. SSO Karol Kotyński

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2018 r. w Ł.

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

na skutek apelacji W. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 14 czerwca 2017 r. sygn. akt VIII U 1853/16

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od W. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt III AUa 1249/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że W. K. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 10.385,47 zł, w tym:

- 1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od maja 2015 roku do lutego 2016 roku w kwocie 6.559,47 zł, odsetek za zwłokę 299,00 zł;
- 2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od maja 2015 roku do lutego 2016 roku w kwocie 2.813,18 zł, odsetek za zwłokę 129,00 zł;
- 3) z tytułu składek na Fundusz Pracy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od maja 2015 roku do lutego 2016 roku w kwocie 584,82 zł.

Uzasadniając decyzję, organ rentowy wskazał, że płatnik składek W. K. nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 83

ust. 1 ww. ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy.

W odwołaniu W. K. wniósł o jej uchylenie. Motywując, że występował do organu rentowego z wnioskiem o połączenie sprawy prowadzonej przez ZUS Inspektorat w K. ((...)- J RKS-295), ze sprawą prowadzoną przez ZUS II Inspektorat w Ł. ((...)-RED-D- (...)-MS) i umorzenie postępowania w sprawie określenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy (obecnie prowadzonego przez ZUS Inspektorat w K.) bądź zawieszenie postępowania w sprawie określenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy (obecnie prowadzonego przez ZUS Inspektorat w K.) i wydania w tym zakresie postanowienia. Jednakże organ rentowy pomimo powyższych wniosków, nie orzekł o zawieszeniu bądź odmowie zawieszenia postępowania (a w jego ocenie winien on wydać postanowienie, na które służyłoby zażalenie), nie dokonał przeliczenia składek. Z tych względów w jego ocenie brak było podstaw do wydania zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Dnia 12 września 2016 roku odwołujący złożył pismo wnosząc o zobowiązanie organu rentowego do złożenia umowy o rozłożenie na raty należności z tytułu składek i przeprowadzenie dowodu z tegoż dokumentu na okoliczność umówionego określenia sposobu spłaty składek.

W piśmie z 25 października 2016 roku, odwołujący podtrzymał dotychczasowe stanowisko oraz podniósł, że kwestionuje wyliczenie należnych kwot jak i odsetek wskazanych w załączniku do zaskarżonej decyzji. Wniósł o uwzględnienie okoliczności, że w okresie maj/czerwiec 2015 roku był niezdolny do pracy, stąd nie był zobowiązany do uiszczenia składek (zostały zawyżone); w przypadku uznania, iż nie podlegał ubezpieczeniu chorobowemu w okresie maj/czerwiec 2015 roku to wniósł o uwzględnienie w rozliczeniach wszelkich nadpłaconych w okresie wcześniejszym z tego tytułu składek. Ponadto wniósł o uwzględnienie/pomniejszenie należności z tytułu składek o kwoty odpowiadające odsetkom ustawowym z tytułu opóźnienia w przekazywaniu przez organ rentowy jego składek do OFE (za cały okres) oraz o pomniejszenia składek z ubezpieczenia zdrowotnego o kwotę 3.000,00 zł. z tytułu poniesionych przez niego kosztów związanych z leczeniem i zabiegiem (łakotka prawego kolana), którą przeszedł w O. - (...) w Ł. (pomimo, że opłacał składki, nie zostało mu zapewnione wykonanie w odpowiednim czasie zabiegu ortopedycznego w maju 2012 roku).

Organ rentowy ustosunkowując się do zarzutów wnioskodawcy w piśmie z 15 listopada 2016 roku wskazał, że decyzją z dnia 5 sierpnia 2015 roku odmówiono wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15 maja 2015 roku do 25 maja 2015 roku z uwagi na niepodleganie ubezpieczeniu chorobowemu. W związku z tym składki za ten okres są w pełni należne. Ponadto wyjaśnił, że nie ma podstaw do zaliczenia ewentualnych odsetek z tytułu opóźnienia w przekazywaniu składek do OFE na zadłużenie składkowe. Natomiast roszczenia z tytułu nieudzielenia świadczeń zdrowotnych należy kierować do NFZ.

Na rozprawie w dniu 16 listopada 2016 roku pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania oraz oświadczył, że decyzja pozbawiająca wnioskodawcę prawa do zasiłku chorobowego od dnia 15 maja do 25 maja 2015 roku jest prawomocna oraz, że w deklaracji za miesiąc maj 2015 roku wskazana została pełna podstawa wymiaru składek.

Odwołujący w piśmie z 7 lutego 2017 roku, podtrzymał dotychczasowe wnioski oraz załączył komplet dokumentów dotyczących przekazywania na rzecz ZUS kwot określony w dowodach transakcji przelewu za okres od października 2016 roku do stycznia 2017 roku.

Przy piśmie z dnia 10 lutego 2017 roku odwołujący dołączył kolejne dokumenty dokonanych na rzecz ZUS kwot przelewów za luty 2017 roku.

Na rozprawie w dniu 15 lutego 2017 roku organ rentowy wyjaśnił, że złożone przez wnioskodawcę dowody wpłaty stanowią zapłatę zarówno należności wynikających z umowy ratalnej, jak i bieżących wpłat na ubezpieczenie społeczne.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2017r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie, przyjmując za podstawę orzekania następujące ustalenia faktyczne.

W. K. prowadził działalność gospodarczą - Kancelaria Radcy Prawnego.

Pismem z dnia 13 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił W. K. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy. Ponadto organ rentowy wezwał płatnika składek Kancelaria Radcy Prawnego w charakterze strony do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

Z kolei pismem z dnia 5 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił, że został wyznaczony stronie 7 - dniowy termin, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia, na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy.

Zaskarżoną decyzją z dnia 31 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że W. K. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy. Organ rentowy wskazał, że płatnik składek W. K. nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art.83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wydał sporną decyzję.

Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości celem obliczenia, na dzień wydania przez ZUS zaskarżonej decyzji, wysokości zaległości W. K. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy za okres od maja 2015 roku do lutego 2016 roku i ustalił, że dokonywane wpłaty przelewem nie wynikały z harmonogramu spłat będącego załącznikiem do zawartej umowy nr (...) z dnia 2 marca 2016 roku o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, ustalonych wielkości rat należności z tytułu składek i terminów spłat tych składek. Pozostała do spłacenia kwota 6.498,29 zł, z tego:

- - z tytułu składek ubezpieczenia społecznego kwota 4.261,17 zł
- - z tytułu składek ubezpieczenia zdrowotnego kwota 1.856,08 zł
- - z tytułu składek na Fundusz Pracy kwota 381,04 zł

Wpłaty składek na ubezpieczenie dokonywane przez W. K. były niezgodnie z ustalonymi terminami płatności i wielkościami kwot przedstawionymi w harmonogramie spłat. Pierwsza wpłata dokonana została w dniu 7 października 2016 roku, a winna być 12 września 2016 roku zgodnie z zapisami ustalonymi w decyzji naliczone zostały odsetki za okres opóźnienia wpłaty składek. Dokonana wpłata z opóźnieniem rozliczona została na należność i odsetki. Łącznie nieopłacone składki ZUS z wszystkich tytułów, tj. ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy za okres od maja 2015 roku do lutego 2016 roku z tytułu należności głównej, odsetek zwłoki i opłaty prolongacyjnej wyniosły kwotę 2.975,56 zł (1.872,12 + 914,23 + 189,21 = 2.975,56 zł) Nieopłacone składki tytułu ubezpieczenia społecznego za okres marzec 2016 roku - maj 2016 wynoszą 2.389,05 zł, z tego: należność główna 2.140,05 zł, odsetki za zwłokę 66,00 zł, opłata prolongacyjna kwota 183,00 zł. Nieopłacone składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego za okres marzec 2016 roku - maj 2016 roku wynoszą 941,85 zł z tego: należność główna 866,85 zł, opłata prolongacyjna 75,00 zł. Nieopłacone składki na Fundusz Pracy za okres marzec 2016 roku - maj 2016 roku wynoszą 191,83 zł, z tego: należność główna kwota 178,83 zł, opłata prolongacyjna 13,00 zł. Łącznie nieopłacone składki ZUS z wszystkich

tytułów za okres marzec 2016 roku - maj 2016 roku wynoszą kwotę 3.522,73 zł (2.389,05 + 941,85 + 178,83 = 3 522,73). Nieopłacone składki ZUS z wszystkich tytułów za okres maj 2015 roku maj 2016 roku wynoszą 6.498,29 zł (2.975,56 + 3 522,73 = 6.498,29 zł).

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2015 roku odmówiono W. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15 maja 2015 roku do 25 maja 2015 roku z uwagi na niepodleganie ubezpieczeniu chorobowemu. Decyzja ta jest prawomocna.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS i opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości.

Oceniając zgromadzony materiał dowodowy Sąd Okręgowy zważył, że biegły sądowy, dokonując zleconych obliczeń przyjął do nich obiektywne dane, wynikające z obowiązujących wówczas przepisów zarówno, co do wysokości podstawy wymiaru składek jak i samych składek. Nadto biegły zestawiał ustaloną wysokość należnych składek z kwotami przelewów dokonanych przez wnioskodawcę tytułem należnych składek w spornych okresach. Biegły zaznaczył, że dokonywane wpłaty przelewem nie wynikały z harmonogramu spłat będącego załącznikiem do zawartej umowy nr (...) z dnia 2 marca 2016 roku o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, ustalonych wielkości rat należności z tytułu składek i terminów spłat tych składek. Zdaniem Sądu dokonane przez biegłą wyliczenia co do wysokości zadłużenia za sporny okres są poprawne i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. W ocenie Sądu biegła dokonując zestawienia wysokości należnych składek za okres od marca do maja 2016 roku z kwotami wpłaconymi z tego tytułu przez wnioskodawcę wyszła ponad tezę dowodową zakreśloną przez Sąd. Zestawienie to zmierzało do wykazania stanu zaległości wnioskodawcy z tytułu składek za dalszy okres objęty umową nr (...) z dnia 2 września 2016 roku o rozłożenie na raty należności z tytułu składek. Podkreślić należy, że przedmiotem postępowania jest ustalenie zadłużenia za okres wskazany w decyzji, a nie ustalanie ewentualnego także przyszłego zadłużenia. Sąd zatem uznał wartość dowodową opinii biegłego w zakresie w jakim ustala wysokości zadłużenia za okres od maja 2015 roku do lutego 2016 roku. Sąd stwierdził, że zarzuty wnioskodawcy wobec przywołanej opinii nie są zasadne i stanowią li tylko polemikę z wnioskami biegłego, nie zawierają natomiast merytorycznych podstaw do jej zakwestionowania. Opinia ta jest wyczerpująca, sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot.

W konsekwencji powyższych ustaleń i wniosków Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Odwołując się do treści przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1 i 5 oraz art. 12 ust. 1 i art. 13 ust. 1 i 4, art. 36 ust. 1, art. 48, art. 31, art. 32, art. 83 i art. 23 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) Sąd uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził fakt, że kwoty zadłużenia za sporny okres, tj. od maja 2015 roku do lutego 2016 roku zostały prawidłowo przez ZUS określone, zarówno kwota zadłużenia, odsetki jak i opłata prolongacyjna. Natomiast wpłaty składek na ubezpieczenie dokonywane przez W. K. były niezgodnie z ustalonymi terminami płatności i wielkościami kwot przedstawionymi w harmonogramie spłat. Ponadto, jak wynika z akt sprawy, decyzją z dnia 5 sierpnia 2015 roku odmówiono wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15 maja 2015 roku do 25 maja 2015 roku z uwagi na niepodleganie ubezpieczeniu chorobowemu. Co istotne wskazana decyzja jest prawomocna. W związku z tym składki za ten okres są w pełni należne. Ponadto nie ma podstaw do zaliczenia ewentualnych odsetek z tytułu opóźnienia w przekazywaniu składek do OFE na zadłużenie składkowe. Nie ma podstawy prawnej na takie przenoszenie środków. Natomiast roszczenia z tytułu nieudzielenia świadczeń zdrowotnych należy kierować do NFZ, nie zaś do ZUS.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył ubezpieczony, apelacją w całości, zarzucając:

- wadliwe ustalenie stanu faktycznego i wadliwą ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego (tym samym naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego), poprzez

uznanie, że ubezpieczony nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od maja 2015 r. do lutego 2016 r.; a także za okres od marca 2016 r. do maja 2016 r.

- sprzeczność rozstrzygnięcia z ustaleniami dokonanymi przez Sąd a wskazanymi w uzasadnieniu decyzji; Sąd dał wiarę opinii biegłej, z której wynikało, że ubezpieczony częściowo uiścił składki, a pomimo tego Sąd nie zmienił zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie opłaconych składek, a tym samym zmniejszenie zadłużenia objętego zaskarżoną decyzją;
- rozstrzygnięcie ponad przedmiot zaskarżenia - zaskarżona decyzja dotyczyła składek za okres maj 2015 r. do lutego 2016 r., a pomimo tego Sąd orzekł (pomimo, iż brak było w tym zakresie rozstrzygnięcia decyzji organu rentowego) o okresie marzec - maj 2016 r.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uchylenie decyzji Zakładu (...) z dnia 31 maja 2016 roku znak (...) - RKS-295 ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zmianę decyzji Zakładu (...) z dnia 31 maja 2016 roku znak (...) - RKS-295 w zakresie zadłużenia - poprzez jego pomniejszenie o wpłaty dokonane przez ubezpieczonego wynikające z opinii biegłej (według ustaleń Sądu opartych na opinii biegłej zadłużenie na dzień wyrokowania za okres objęty decyzją maj 2015 - luty 2016 wynosiło nie 10.385,47 zł a 2.975,56 zł, a także złożone przez ubezpieczonego - poprzez ustalenie, że wynosi ono kwotę 2.975,56 zł. (a nie 10.385,47 zł.); ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W piśmie procesowym z dnia 13 września 2018r. (data wpływu pisma do Sądu Apelacyjnego) apelujący, w oparciu o art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 477¹³ k.p.c., wniósł o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania wszczętego na skutek jego wniosku, a prowadzonego przez organ rentowy w sprawie uchylenia w całości decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 maja 2016r. znak (...) - RKS-295 wobec spełnienia w całości świadczenia objętego w/w decyzją.

Apelujący wniósł również o dopuszczenie dowodu z dokumentu załączonego do pisma w postaci dowodu spłaty składek na ubezpieczenia na kwotę 1163,93 zł, na okoliczność spłaty zaległości wobec organu rentowego. Podtrzymał również wnioski dowodowe wskazane w uprzednim piśmie procesowym z 3 sierpnia 2018r., tj. o dopuszczenie dowodu z załączonych dokumentów w postaci spłaty składek na ubezpieczenia na łączną kwotę 3.443,59 zł – na okoliczność spłaty zaległości wobec organu rentowego;

- dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego celem uwzględnienia wysokości zobowiązania/zaległości za okres objęty decyzją, tj. od maja 2015r. do lutego 2016r., przy uwzględnieniu w/w wpłat.

W piśmie procesowym z 14 września 2018r. apelujący wniósł o odroczenie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na 14 września 2018r., godz. 8:30, z uwagi na okoliczność, że nie jest on w stanie wziąć udziału w rozprawie z powodu konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem, a nadto z uwagi na prowadzone przed organem rentowym postępowanie dotyczące rozłożenia zaległości na raty. Ponadto, apelujący podtrzymał zgłoszone wcześniej wnioski (w tym o zawieszenie postępowania). Dodatkowo apelujący podniósł, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych obowiązuje wprawdzie zasada oceny prawidłowości decyzji według stanu istniejącego w dacie jej wydania, jednakże przyjmuje się, że odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne i uzasadnione w niektórych wyjątkowych wypadkach. W ocenie apelującego takowy wypadek występuje w niniejszej sprawie, co uzasadnia wnioski apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgłoszony w piśmie procesowym z dnia 14 września 2018r. wniosek o odroczenie rozprawy z uwagi na konieczność sprawowania przez apelującego opieki nad dzieckiem oraz prowadzone przed organem rentowym postępowanie dotyczące rozłożenia zaległości na raty, podlegał oddaleniu jako nieuzasadniony. Zgodnie bowiem z art. 214 § 1 k.p.c. rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania, albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewidywać. Przy czym usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron,

ich przedstawicieli ustawowych, pełnomocników i innych uczestników postępowania, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie sądu, wystawionego przez lekarza sądowego (art. 214 § 1 k.p.c.). W sprawie nie zachodzi żadna w wyżej wymienionych przesłanek uzasadniających odroczenie rozprawy. Konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem nie została potwierdzona stosownym zaświadczeniem lekarskim. Również fakt prowadzenia postępowania w przedmiocie rozłożenia spłaty zadłużenia na raty nie uzasadnia odroczenia rozprawy.

Apelacja jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych.

Przede wszystkim wskazać należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności (por. postanowienie SN z 22 lutego 2012r., II UK 275/11, publik. LEX nr 1215286), postanowienie SN z 13 maja 1999 r. II UZ 52/99 OSNP 2000/15/601, wyrok SN z 11 listopada 1999 r., II UKN 204/99, OSNAPiUS 2001, Nr 5, poz. 169; postanowienie SN z 22 lipca 2008 r. II UK 346/07, Lex nr 818591; wyrok SN z 25 lutego 2009 r. II UK 221/08, OSNP 2010/19-20/242). W dominującym orzecznictwie i literaturze przedmiotu przyjmuje się, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie obowiązuje zasada wyartykułowana w art. 316 § 1 k.p.c. orzekania według stanu rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy, lecz oceny prawidłowości i legalności decyzji dokonuje się według stanu rzeczy z chwili jej wydania, od czego z kolei dopuszcza się pewne wyjątki (por. np.: wyroki SN: z 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAPiUS 1999 Nr 5, poz. 181, z 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 Nr 3, poz. 43, z 17 lipca 2008 r. II UK 348/07 LEX nr 447252; oraz uzasadnienie uchwały 7 sędziów SN z 24 stycznia 2007 r. III UZP 4/06, OSNP 2007/15-16/226). Przy czym każdorazowo należy rozważyć, czy odstępstwo takie nie prowadzi do wypaczenia charakteru postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i całkowitego pozbawienia znaczenia postępowania administracyjnego poprzedzającego postępowanie sądowe (por. wyrok SN z dnia 3 grudnia 2014 r., II UK 76/14, Lex nr 1777882). Na podstawie art. 316 § 1 k.p.c. sąd ubezpieczeń społecznych - kierując się względami ekonomii procesowej - może wyjątkowo zmienić decyzję organu rentowego i przyznać prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, jeżeli podstawą odmowy przyznania świadczenia w postępowaniu przed organem rentowym było niespełnienie któregoś z wymaganych prawem warunków, a w toku postępowania sądowego warunek ten został niewątpliwie spełniony (np. wnioskodawca ubiegający się o emeryturę osiągnął wiek emerytalny po wniesieniu odwołania do sądu). O naruszeniu art. 316 § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych można więc mówić tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że przy zastosowaniu procedury obowiązującej w tych sprawach świadczenie bez żadnych wątpliwości zostałoby przyznane. W innych przypadkach obowiązuje zasada oceny prawidłowości decyzji według stanu istniejącego w dacie jej wydania. Mimo że sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznaje sprawę merytorycznie na nowo, to jednak jako organ kontrolny wobec organu rentowego ma obowiązek odniesienia się do stanu rzeczy istniejącego w dacie wydania decyzji. Z tej przyczyny obowiązująca w „klasycznym” procesie cywilnym reguła wyrażona w art. 316 § 1 k.p.c. doznaje wyjątku w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, ze względu na jego szczególny, odwoławczy charakter. Wyjątek od reguły z art. 316 § 1 k.p.c., czyli orzekanie według stanu z chwili wydania decyzji, dotyczy w szczególności spraw, których przedmiotem nie jest przyznanie świadczenia z ubezpieczenia społecznego. W niniejszej sprawie poza sporem było, iż przedmiotem zaskarżonej decyzji była kwestia zadłużenia ubezpieczonego wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Decyzją z dnia 31 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że W. K. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło łącznie 10.385,47 zł. Spór w niniejszej sprawie koncentruje się zatem na kwestii podstaw istnienia i wysokości określonego w zaskarżonej decyzji zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek za okres od maja 2015 r. do lutego 2016 r. i w tak wskazanym zakresie zaskarżona decyzja podlega kontroli sądu ubezpieczeń społecznych pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Wobec powyższego niedopuszczalne jest w niniejszej sprawie uwzględnienie faktu późniejszego (w toku postępowania sądowego) spłacania przez ubezpieczonego zadłużenia wobec ZUS, jako wykraczające poza zakres

wyznaczony treścią zaskarżonej decyzji, a ponadto zmierzające w istocie do wypaczenia charakteru postępowania w sprawie i pozbawienia znaczenia postępowania administracyjnego.

Z treści apelacji wynika zarzut naruszenia prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe daje podstawy do stwierdzenia, że wysokość zadłużenia odwołującego się wobec ZUS została ustalona w zaskarżonej decyzji prawidłowo.

Skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego lub nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok SN z 13 października 2004r., III CK 245/04, publik. LEX nr 174185). Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie jest wystarczające przekonania apelujących o innej, niż przyjęta wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich ocenie odmiennej niż przeprowadzona przez Sąd.

W ocenie Sądu II instancji apelujący nie zdołał wykazać wadliwości rozumowania Sądu Okręgowego z punktu widzenia zaprezentowanych powyżej kryteriów. Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne. Opinia biegłej z zakresu księgowości i rachunkowości wydana w postępowaniu pierwszoinstancyjnym stanowi w ocenie Sądu Apelacyjnego miarodajny i rzeczowy materiał dowodowy, została sporządzona przez biegłą o specjalności adekwatnej dla wypowiedzenia się, co do określonej w spornej decyzji należności. Przedmiotowa opinia została uzasadniona w sposób rzetelny i wnikliwy, z wyczerpującym odniesieniem się do wszystkich kwestii będących przedmiotem zlecenia jej opracowania. Zamieszczone w opinii wnioski końcowe zostały sformułowane w sposób jednoznaczny, brak jest w tym zakresie niejasności czy sprzeczności.

Prawidłowo zatem Sąd I instancji uznał, że określona w decyzji z dnia 31 maja 2016r. kwota zadłużenia W. K. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy za okres od maja 2015 r. do lutego 2016 r. wraz z odsetkami, określona ogółem na kwotę 10.385,47 zł, jest prawidłowa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd pierwszej instancji oddalając odwołanie od decyzji nie mógł i nie wyszedł poza granice kognicji wyznaczone treścią decyzji od której wniesiono odwołanie. Wyraźnie też w motywach, wyjaśnił, że istota rozpoznania sprowadzała się do określenia stanu zaległości na dzień wydania decyzji wobec czego dywagacje zawarte w opinii biegłej rozliczającej także dalszy okres, wychodziły poza tezę dowodową i nie były przydatne do rozstrzygnięcia.

W tym stanie, wskazany zarzut, jest wręcz niezrozumiały.

W tym stanie rzeczy, wniesiona apelacja podlega oddaleniu na zasadzie art. 385 k.p.c..

O kosztach procesu za drugą instancję (w istocie kosztach zastępstwa prawnego) orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. § 2 pkt 5 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 z późn. zm.).